

Vmesni pregled
Programa ESS+ za odpravljanje
materialne prikrajšanosti v Sloveniji
v obdobju 2021-2027
CCI 2021SI05SFPR001

Seznam kratic

EK – Evropska komisija

ESS+ – Evropski socialni sklad plus

EU – Evropska unija

EUROSTAT – Statistični urad Evropske unije

MDDSZ – Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

OP MPO – Operativni program za hrano in/ali materialno pomoč iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim

OSUN – Opis upravljalškega in nadzornega sistema

POMP – Program ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021-2027

SURS – Statistični urad Republike Slovenije

ZN – Združeni narodi

Kazalo vsebine

1. UVOD	4
2. IZZIVI OPREDELJENI V PRIPOROČILIH ZA SLOVENIJO	4
3. NAPREDEK PRI IZVAJANJU NAČEL EVROPSKEGA STEBRA SOCIALNIH PRAVIC	6
4. GLAVNI REZULTATI ZADEVNIH VREDNOTENJ	7
5. NAPREDEK IZVAJANJA POMP	8
5.1. Nakup hrane	8
5.2. Razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov	9
5.3. Tehnična pomoč	10
5.4. Izpolnjevanje horizontalnih omogočitvenih pogojev	11
5.5. Kazalniki učinka in rezultata	12

1. UVOD

Program za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju od 2021 do 2027, CCI 2021SI05SFPR001(v nadaljevanju: POMP), je bil odobren s sklepom Vlade RS št. 54400-3/2022/3, 21. 7. 2022, in Izvedbenim Sklepom Komisije C(2022) 8609, 23. 11. 2022.

Prispeva k uresničevanju četrtega cilja politik »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, ki ga je Slovenija opredelila v Sporazumu o partnerstvu med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2021-2027 za financiranje iz evropskih sredstev, ter k uresničevanju specifičnega cilja Evropskega socialnega sklada plus (v nadaljevanju: ESS+), ki je opredeljen v prvi točki m) 4. člena Uredbe 1057/2021/EU, saj obravnava materialno prikrajšanost z zagotavljanjem hrane najbolj ogroženim osebam, vključno otrokom, in zagotavlja spremljevalne ukrepe, ki podpirajo njihov socialno vključevanje. Za izvedbo Programa je namenjenih skupaj 32,6 milijona evrov, od katerih 29,4 milijona prispeva Evropska unija.

Vmesni pregled POMP je pripravljen v skladu z 18. členom Uredbe 1060/2021/EU, in vsebuje vse relevantne elemente, ki jih določa prva točka 18. člena Uredbe 1060/2021/EU.

Obravnavani so izzivi in Priporočila o ekonomskih in socialnih politikah, politikah zaposlovanja ter strukturnih in proračunskih politikah Slovenije, ki jih je izdala Evropska komisija v letu 2024 ter napredek pri izvajanju načel evropskega stebra socialnih pravic. Upoštewane so socialno-ekonomske razmere v državi, rezultati izvedenih vrednotenj, ter napredek pri doseganju ciljev POMP.

Organ upravljanja POMP, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) po izvedenem vmesnem pregledu ugotavlja, da se POMP izvaja v skladu z načrtom in dosega načrtovane cilje in rezultate. Prav tako ugotavlja, da je ekonomsko-socialni položaj v Sloveniji stabilen, zato meni, da programa ni treba spremeniti in predlaga dokončno dodelitev zneska prožnosti skladno z drugim pododstavkom prve točke 86. člena Uredbe 1060/2021/EU.

2. IZZIVI OPREDELJENI V PRIPOROČILIH ZA SLOVENIJO

V okviru Evropskega semestra je bilo junija 2024 objavljeno Poročilo o državi za Slovenijo, na podlagi katerega so bila izdana Priporočila o ekonomskih in socialnih politikah, politikah zaposlovanja ter strukturnih in proračunskih politikah Slovenije (v nadaljevanju: Priporočila). V Priporočilih je, , med drugim priporočeno, da Slovenija okrepi administrativne zmogljivosti za upravljanje sredstev EU, pospeši naložbe in ohrani zagon pri izvajanju reform ter da pospeši izvajanje programov kohezijske politike in da se v okviru srednjeročnega pregleda še naprej osredotoča na dogovorjene prednostne naloge.¹

MDDSZ je v okviru POMP z namenom krepitve zmogljivosti upravičencev in ostalih ključnih deležnikov izvedlo številne delavnice, svetovanja, objave in pripravilo navodila za upravičence.

V okviru javnega razpisa za izbor upravičencev za razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov v obdobju 2024-2026 je MDDSZ organiziralo delavnico za potencialne

¹ Vir: Recommendation for a Council Recommendation on the economic, social, employment, structural and budgetary policies of Slovenia

prijavitelje in delavnico za izbrane upravičence, na kateri je podalo podrobnejša navodila za izvajanje operacij v skladu s pravili nacionalne in EU zakonodaje in POMP. Upravičencem zagotavlja pomoč in svetovanje pri pripravi poročil, zahtevkov za izplačila, spoštovanju pravil informiranja in komuniciranja z javnostjo in izvajanju drugih nalog, določenih s pogodbo o sofinanciranju. Kot že navedeno, je izdalo podrobnejša Navodila upravičencem za izvajanje razdeljevanja pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov v letih 2024-2026, v katerih so podana navodila za izvajanje, financiranje in poročanje, preverjanje in nadzor, zagotavljanje revizijske sledi in hrambe dokumentacije ter informiranje in komuniciranje.

Z namenom optimizacije postopkov je bila 3. 1. 2024 ustanovljena ločena Služba za evropsko pomoč najbolj ogroženim MDDSZ, ki je zadolžena predvsem za vodenje postopkov programiranja, spremljanja in izvajanja evropske pomoči najbolj ogroženim v sodelovanju s pristojnimi notranje organizacijskimi enotami MDDSZ, izvajanje postopkov javnih razpisov in javnih naročil za zagotavljanje evropske pomoči najbolj ogroženim, vključno s sodelovanjem pri delovanju informacijskega sistema s področja dela ter spremljanje in poročanje pristojnim institucijam o izvajanju evropske pomoči najbolj ogroženim ter sodelovanje pri pripravi na vrednotenje.

Vzpostavljena je bila spletna stran Evropska pomoč najbolj ogroženim | GOV.SI, na kateri MDDSZ upravičence, ključne deležnike in širšo javnost redno seznaja s ključnimi dokumenti, objavljenimi razpisi, izbranimi operacijami in novostmi o izvajanju POMP.

Zaposleni na MDDSZ, ki opravljajo naloge v okviru POMP, se z namenom boljše zmogljivosti za upravljanje s sredstvi EU, redno usposablja in pridobivajo zanje, zlasti na področju javnega naročanja blaga in storitev, integritete in preprečevanja korupcije, računalniške pismenosti, uporabe orodij umetne inteligence, veščine komuniciranja in obveščanja javnosti, izvajanja upravljalnih preverjanj ter na področju spoštovanja Listine EU o temeljih pravic in Konvencije ZN o pravicah invalidov.

Večja pozornost je namenjena tudi racionalizaciji spremljanja izvajanja POMP s ciljem zmanjšati upravno breme tako organom kot upravičencem, zato je MDDSZ izvedlo javno naročilo za razvoj in nadgradnjo informacijskega sistema, ki bo omogočilo lažje spremljanje vsebinskega in finančnega izvajanja POMP, kazalnikov in poročanje. Nadgrajena bo že obstoječa aplikacija MOP-IS, ki je bila razvita v okviru preteklega Operativnega programa za hrano in/ali osnovno materialno pomoč iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim 2014-202 (v nadaljevanju: OP MPO). Pogodba z izbranim izvajalcem je bila podpisana avgusta 2024, izvedena je bila sistemska analiza, opredeljene vsebinske in tehnične specifikacije novih funkcionalnosti. Nadgradnja aplikacije bo predvidoma zaključena do pomladi 2025.

Z namenom zmanjšanja administrativnega bremena se pri preverjanju upravičenosti stroškov razdeljevanja pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov in tehnične pomoči uporabljajo poenostavljene oblike stroškov.

MDDSZ je z namenom pospešitve izvajanja POMP v letu 2023 zagotovilo vse pravne podlage in sistemske dokumente. V prvi polovici leta 2024 je izvedlo vse postopke javnega naročanja prehranskih izdelkov in javnega razpisa za izbor upravičencev ter tako v drugi polovici leta 2024 zagotovilo prve dobave hrane v skladišča izbranih upravičencev.

Izvedene so bile vse načrtovane aktivnosti, iz proračuna RS je bilo za stroške nakupa hrane in za stroške razdeljevanja hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov v letu 2024 izplačanih 5.095.309,67 EUR (prispevek Unije znaša 4.585.778,45 EUR). Skladno s peto točko 36. člena Uredbe 1060/2021/EU prispevek za tehnično pomoč znaša 5 % oziroma 229.288,92 EUR., Na

podlagi navedenega MDDSZ zaključuje, da se POMP izvaja skladno s Priporočili in dosega zastavljene cilje in rezultate.

3. NAPREDEK PRI IZVAJANJU NAČEL EVROPSKEGA STEBRA SOCIALNIH PRAVIC

Vezano na uresničevanje Akcijskega načrta Evropskega stebra socialnih pravic, si je Slovenija zadala cilj zmanjšati število oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti do leta 2030, in sicer za najmanj 9.000 oseb, od katerih je 3.000 otrok. Eden izmed ukrepov za doseg zastavljenega cilja je blaženje tveganja socialne izključenosti in zviševanje dohodka z zagotavljanjem hrane najbolj ogroženim in krepitev spremljevalnih ukrepov.

Evropska komisija v Poročilu o državi 2024 ugotavlja, da je Slovenija v preglednici uspešnosti socialnih politik Evropskega stebra socialnih pravic med najboljšimi državami članicami EU glede stopnje tveganja revščine in socialne izključenosti in glede stopnje tveganja revščine in socialne vključenosti otrok. Poročilo tudi ugotavlja, da sistem socialne zaščite dobro deluje, da pa revščina starejših ostaja izziv, zlasti pri ženskah, kar gre pripisati neustreznim pokojninam. Vpliv socialnih transferjev (razen pokojnin) na zmanjševanje revščine se zmanjšuje, zato Poročilo ugotavlja, da ga je potrebno spremljati.²

Po zadnjih podatkih Eurostat za leto 2023 stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti (AROE) v Sloveniji znaša 13,7 %, kar je precej pod povprečjem EU-27, ki znaša 21,4 % in Slovenijo uvršča na 2. mesto med evropskimi državami.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je leta 2023 z dohodkom, nižjim od praga revščine, še vedno živelo 264.000 oziroma 12,7 % prebivalcev. Od tega je bilo 96.000 upokojencev (ali 19,7 % vseh upokojencev), 54.000 je bilo delovno aktivnih (ali 5,7 % od vseh delovno aktivnih), 39.000 je bilo brezposelnih (ali 49,8 % od vseh brezposelnih), 41.000 je bilo mladoletnih otrok (ali 10,2 % od vseh otrok), 34.000 pa je bilo ostalih nerazvrščenih oseb.

V okviru preteklega programa, OP MPO, je bilo v letu 2023 razdeljenih 3.233 ton hrane in skoraj 600.000 paketov hrane, pomoč pa je prejelo več kot 172.000 oseb. Hrana, sofinancirana iz OP MPO, je predstavljala več kot polovico hrane, ki sta jo izbrani partnerski organizaciji za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov razdelili najbolj ogroženim osebam. Cilji so bili v veliki meri doseženi, družbene razmere pa poudarjajo potrebo po nadaljnji podpori najbolj ranljivim.

MDDSZ je v letu 2024 v okviru novega programa, POMP, zagotovilo kontinuiteto zagotavljanja pomoči v hrani in izvajanja spremljevalnih ukrepov najbolj ogroženim osebam v Sloveniji.

V letu 2024 je že zagotovilo 3.671,95 ton hrane za 124.526 končnih prejemnikov.

Vključevanje v različne spremljevalne ukrepe za izboljševanje socialne vključenosti je omogočeno vsem prejemnikom prehrabnih paketov, in sicer;

- napotitev na mehanizme socialne države in informiranje o pravicah iz javnih sredstev,
- informiranje in spodbujanje k vključevanju v druge programe, ki so namenjeni spodbujanju socialnega vključevanja in socialne aktivacije,
- organizacija socializacije upravičenih končnih prejemnikov pomoči v obliki raznih povezovalnih aktivnosti in delavnic ter psihosocialno svetovanje,

2 Vir: Slovenia 2024 Country Report, str.6

- povezovanje in napotitev upravičenih končnih prejemnikov pomoči v obravnavo pristojnim službam,
- razbremenilni pogovori,
- psihosocialna pomoč v primeru naravnih in drugih nesreč ter težkih življenjskih situacij (smrt, deložacija, invalidnost, ipd.),
- organizacija počitniških aktivnosti za otroke in mladostnike prejemnikov hrane,
- organizacija in izvedba učne pomoči za otroke prejemnikov hrane.

V letu 2024 se je vanje vključilo 51,93 % končnih prejemnikov, kar je manj kot v preteklih letih, zato bo MDDSZ v prihodnje okrepilo informiranost končnih prejemnikov in zagotovil zloženke, v katerih bo na preprost in razumljiv način predstavil spremljevalne ukrepe, v katere se končni prejemniki lahko vključijo, in predvsem poudaril koristi, ki jih pridobi z vključitvijo. K okrepitvi informiranosti o koristih vključevanja v spremljevalne ukrepe bo spodbudilo tudi upravičence.

MDDSZ ocenjuje, da bo okrepljena informiranost pripomogla k boljši ozaveščenosti in večji motivaciji končnih prejemnikov za vključevanje ter posledično k doseganju višjega deleža vključenih končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe

V skladu s cilji evropskega stebra socialnih pravic POMP tako prispeva k zmanjšanju socialne izključenosti in izboljšanju prehranske varnosti za ranljive skupine, povečanju dostopnosti do svetovalnih storitev in psihosocialne podpore ter okrepitvi sodelovanja s humanitarnimi organizacijami in lokalnimi skupnostmi.

4. GLAVNI REZULTATI ZADEVNIH VREDNOTENJ

V skladu s 23. členom Uredbe 2021/1057/EU je MDDSZ izvedlo strukturirano raziskavo o končnih prejemnikih pomoči za leto 2024, ki je objavljena na spletni strani Evropska pomoč najbolj ogroženim | GOV.SI

Analiza odgovorov s strani odgovornih oseb razdelilnih mestih upravičencev kaže, da pomoč v hrani prejemajo predvsem ranljive skupine, kot so ženske, osebe stare 65 let ali več, starši samohranilci, invalidi in brezdomci.

Razdeljevanje pomoči poteka najpogosteje mesečno, pri čemer večina upravičencev ocenjuje, da bo v tekočem letu pomoč z njihove strani prejelo med 200 in 1000 osebami. Slaba polovica upravičencev zagotavlja pomoč tudi izven okvira ESS+, pri čemer ostajajo ciljne skupine pretežno enake. Poleg pomoči v hrani upravičenci nudijo tudi spremljevalne ukrepe, kot so napotitve na pristojne službe, psihološko podporo in svetovanje pri zaposlovanju.

Glavne ovire pri izvajanju pomoči so logistične in administrativne narave, zlasti skladiščenje in kadrovska pokritost. Upravičenci zato predlagajo poenostavitev administrativnih postopkov, več sodelovanja med deležniki in večjo prilagodljivost pri izbiri hrane. Kljub tem izzivom ocenjujejo, da je neposredno razdeljevanje pomoči učinkovitejše od alternativnih oblik, kot so kuponi ali kartice.

Analiza odgovorov končnih prejemnikov pomoči kaže, da so med prejemniki pomoči pretežno ženske, največ jih je starih med 30 in 64 let, pogosto živijo same ali v družinah z otroki, kar poudarja njihovo ranljivost. Za pomoč je večina končnih prejemnikov izvedela prek socialnih služb ali priporočil bližnjih. Najpogosteje so prejeli hrano, ki jo ocenjujejo kot koristno, a nekateri izpostavljajo nezadostno količino in pogostost pomoči. Kljub splošnemu zadovoljstvu so prejemniki poročali o nekaterih izzivih, kot so sram pri prošnji za pomoč, o jezikovnih ovirah in administrativnih zamudah. Glavni razlog za nezmožnost nakupa hrane je dolgotrajna

finančna stiska, saj si večina hrane ni mogla privoščiti že pred letom dni. Večina ne prejema prihodkov od dela, kar potrjuje nizko stopnjo zaposlenosti in visoko stopnjo socialne ogroženosti. Večinoma imajo državljanstvo države, v kateri živijo, manjši delež pa je beguncev ali prosilcev za azil. Rezultati kažejo na prepletenost socialne mreže, saj nekateri prejemajo pomoč tudi iz drugih virov.

Na podlagi izvedene raziskave zaključujemo, da POMP dosega predvidene cilje glede zagotavljanja pomoči najbolj ogroženemu prebivalstvu v Sloveniji in da spremljevalni ukrepi pozitivno vplivajo na vključevanje prejemnikov v širšo družbo. Obstaja pa potreba po poenostavitvi administrativnih postopkov, izboljšanju komunikacije med deležniki in večji prilagodljivosti pri izbiri hrane, čemur bo MDDSZ posvetil večjo pozornost v nadaljnjem izvajanju.

Z namenom poenostavitve administrativnih postopkov bo MDDSZ razvilo spletno orodje, ki bo upravičencem olajšalo spremljanje in poročanje ter pripravo zahtevkov za izplačilo. Z namenom izboljšanja komunikacije med deležniki bo predvidoma vsako leto organiziralo prireditev, na kateri bodo imeli ključni deležniki možnost izmenjati mnenja, izkušnje in izboljšati sodelovanje. Pri naročanju hrane bo MDDSZ nabor izdelkov v največji možni meri prilagodilo predlogom in se pred vsakim naročilom posvetovalo z upravičenci o potrebah, t.j. količinah, vrstah izdelkov, po katerih prejemniki največ povprašujejo, pri čemer pa bo zasledovalo cilj, da se za razpoložljiva sredstva nabavi čim večje količine hrane.

5. NAPREDEK IZVAJANJA POMP

V okviru POMP se izvaja nakup hrane, razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov ter tehnična pomoč.

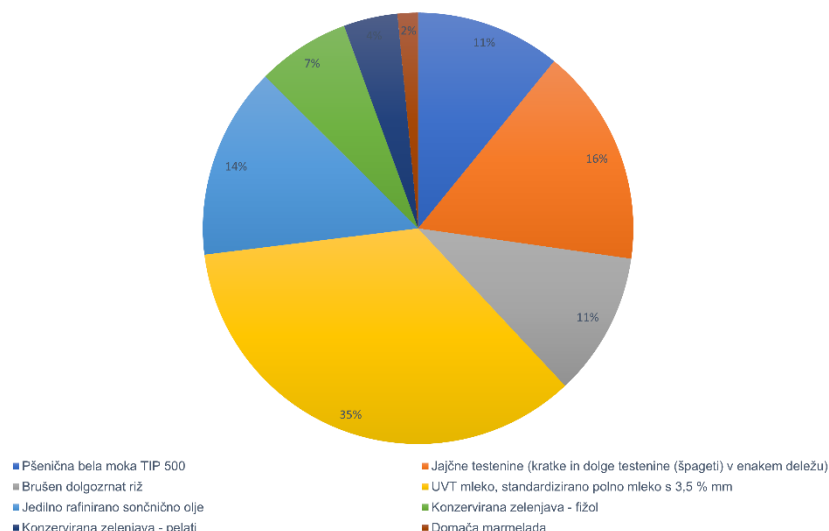
Napredek je podrobneje predstavljen v nadaljevanju.

5.1. Nakup hrane

Ključni namen je zagotoviti redno nabavo in dobavo hrane v skladišča upravičencev, ki so bili izbrani v postopku javnega razpisa za izbor upravičencev za razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov. Dobavljena hrana je namenjena ciljnim skupinam, ki so bile opredeljene s Sklepom ministra o določitvi oseb, upravičenih do materialne pomoči iz evropskih sredstev za odpravo prikrajšanosti in socialne izključenosti, za leto 2024, št. 007-80/2024-2611-1.

MDDSZ je v letu 2024 izvedlo javno naročilo za sukcesivno dobavo prehrabnega blaga v letih 2024-2026, in sicer za dobavo naslednjih prehrabnih izdelkov: pšenična bela moka TIP 500, jajčne testenine (kratke in dolge testenine (špageti) v enakem deležu), brušen dolgozrnati riž, UVT mleko standardizirano polno mleko s 3,5 % mm, jedilno rafinirano sončnično olje, konzervirana zelenjava - fižol, konzervirana zelenjava - pelati in domača marmelada.

Dobavljena hrana v letu 2024

S ponudniki, ki so zagotovili dobavo kakovostnega in zdravstveno ustreznega blaga ter ponudili ekonomsko najugodnejšo ceno za izdelek, je MDDSZ sklenilo pogodbo za dobavo blaga.

Postopek javnega naročanja blaga je potekal v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje. Upoštevano je bilo pravo Unije o varnosti potrošniških izdelkov, upoštevali so se podnebni in okoljski vidiki, zlasti za zmanjšanje količine živilskih odpadkov, pri čemer je bil v največji možni meri upoštevan 19. člen Uredbe (EU) 2021/1057, ki določa, da je pri naročanju živil potrebno upoštevati podnebni in okoljski vidik ter naročati živila, ki niso v embalaži za enkratno uporabo. Pri naročanju živil se je sledilo cilju EU Strategije od vil do vilic in SDG 12.3 kot tudi ciljem Resolucije »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021«.

O obsegu in vrsti izdelkov, ki so bili predmet javnega naročila, se je MDDSZ predhodno posvetovalo s humanitarnimi in nevladnimi organizacijami.

V letu 2024 sta bili izvedeni dve dobavi, in sicer junija in septembra.

Skupno je MDDSZ v letu 2024 v 10 skladišč upravičencev dobavilo 3.671.952,00 kg/l prehrabnih izdelkov.

Za nakup hrane je bilo v letu 2024 iz proračuna RS izplačanih skupaj 4.469.569,91 EUR (prispevek Unije predstavlja 90%).

5.2. Razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov

Ključni namen je razdeljevanje pomoči v hrani končnim prejemnikom in izvajanje spremljevalnih ukrepov za izboljšanje njihove socialne vključenosti.

Operacije izvajajo naslednji upravičenci, ki jih je MDDSZ izbralo v postopku javnega razpisa za izbor upravičencev za razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov v letih 2024–2026: Rdeči križ Slovenije - Zveza združenj, Mladinski center Prekije – Pokrajinski center NVO in Slovenska karitas.

Vsem končnih prejemnikom je omogočeno vključevanje v spremljevalne ukrepe. V letu 2024 so upravičenci izvajali obvezne in druge spremljevalne ukrepe.

V spremljevalne ukrepe je bilo vključenih 64.663 oseb.

Upravičenci so v letu 2024 redno spremljali končne prejemnike in njihovo vključevanje v spremljevalne ukrepe ter preverjali njihovo upravičenost do pomoči skladno s Sklepom št. 007-80/2024-2611.

Upravičenci so pakete s hrano delili na 362 razdelilnih mestih po celotni državi. Po podatkih iz letnih poročil upravičencev za leto 2024 je pomoč v hrani prejelo skupaj 124.526 končnih prejemnikov, od katerih je bilo 65.113 žensk, 27.912 otrok, mlajših od 18 let, in 24.155 starih 65 let ali več.

Skupna vrednost razdeljene hrane s strani upravičencev je v letu 2024 znašala 4.057.027,69 EUR, od tega je skupna denarna vrednost za brezdomce znašala 54.719,11 EUR in skupna denarna vrednost za druge ciljne skupine 4.002.308,58 EUR. Skupno je bilo v letu 2024 razdeljenih 3.359,61 ton pomoči v hrani.

Delež ESS+ v skupni količini razdeljene hrane je znašal 60,59 %.

Vsem končnih prejemnikom pomoči v hrani je bilo omogočeno vključevanje v različne spremljevalne ukrepe.

Med pripravo, izvajanjem, spremljanjem, poročanjem in vrednotenjem operacij so bila v skladu z 9. členom Uredbe 2021/1060/EU dosledno upoštevana horizontalna načela, še zlasti načela, ki jih določata člen 9(2) in 9(3) navedene Uredbe ter določila 19., 21. in 22. člena Uredbe 2021/1057/EU.

Vsak končni prejemnik pomoči v hrani je prejel informativno brošuro (Vodnik po socialnih pravicah), ki jo je zagotovilo MDDSZ z namenom povečati informiranost končnih prejemnikov pomoči o pravicah iz javnih sredstev.

Za izvedbo razdeljevanja hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov je bilo v letu 2024 iz proračuna RS izplačanih skupaj 625.739,76 EUR (prispevek Unije predstavlja 90 %).

5.3. Tehnična pomoč

S sredstvi tehnične pomoči je MDDSZ v letu 2024 izvedlo naključno kontrolo zdravstvene in higienske ustreznosti konzerviranih pelatov. Izvajale so se delavnice, svetovanja, objave, pripravila navodila, z namenom krepitve zmogljivosti upravičencev in ostalih ključnih deležnikov.

Objavljeno je bilo javno naročilo za razvoj in nadgradnjo informacijskega sistema za POMP, izvedena je bila strukturirana raziskava končnih prejemnikov v letu 2024.

Izvajali so se ukrepi komuniciranja in prepoznavnosti POMP, katerih namen je obveščati javnost o izvajanju, izboljšati prepoznavnost porabe evropskih sredstev, obveščati o dostopnosti in razpoložljivosti pomoči ter obveščati o pogojih in merilih za pridobitev sredstev. Izvedeni so bili naslednji ukrepi:

- slavnostni sprejem in podelitev zahval prostovoljcem, ki razdeljujejo pakete s hrano in izvajajo spremljevalne ukrepe,
- tisk plakatov, ki so izobešeni na večjih razdelilnih mestih upravičencev in promocijskih dogodkih,
- organizacija novinarske konference ob začetku dobav hrane, s katero je MDDSZ širšo javnost obvestilo o začetku dobav hrane iz Programa,

- tisk in dostava informativnih brošur (Vodnik po socialnih pravicah), ki vsebujejo informacije o Programu in pravicah iz javnih sredstev, in jih upravičenci delijo skupaj s paketi s hrano,
- predstavitev Programa na Festivalu za 3. življenjsko obdobje v sodelovanju s predstavniki upravičencev,
- preoblikovanje programske spletne strani Evropska pomoč najbolj ogroženim, na kateri je MDDSZ redno objavljalo ključne novice o dogodkih, povezanih s POMP ter informacije o razpisih in javnih naročilih,
- izdelava predstavitvenega animiranega filma,
- predstavitev na prireditvi MDDSZ ob 20. obletnici kohezijske politike.

Z namenom zmanjševanja upravnega bremena se bodo sredstva tehnične pomoči v skladu s 36. členom Uredbe 2021/1060/EU povrnili po pavšalni stopnji 5 % upravičenih izdatkov, vključenih v zahtevek za plačilo.

5.4. Izpolnjevanje horizontalnih omogočitvenih pogojev

MDDSZ je izpolnjevanje horizontalnih omogočitvenih pogojev v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic in uporabo Listino o temeljnih pravicah in Konvencije o pravicah invalidov podrobneje opredelilo v Opisu upravljalvskega in nadzornega sistema Programa (v nadaljevanju: OSUN).

Skladno s postopki, opredeljenimi v OSUN, je MDDSZ v začetku leta na programski spletni strani Evropska pomoč najbolj ogroženim, objavilo informacije o horizontalnih omogočitvenih pogojih in možnosti pritožbe ter obrazec za vložitev pritožbe. Informacije in obrazec za pritožbe so na voljo v 11 jezikih, tako da se lahko z njimi seznanijo tudi drugače govoreči končni prejemniki. Obrazec za vložitev pritožbe in informacije so objavljeni tudi v obliki lahkega branja in tako dostopne tudi osebam s težavami v razumevanju. Z dostopnostjo obrazcev in informacij o možnosti pritožbe so seznani tudi upravičenci.

Izpolnjevanje omogočitvenih pogojev je bilo obravnavano tudi na letnem pregledovalnem srečanju z Evropsko komisijo, ki je potekalo 7. 2. 2024. Ugotovljeno je bilo, da neskladnosti in pritožb o kršitvah ni bilo.

5.5. Kazalniki učinka in rezultata

Za spremljanje napredka pri izvajanju POMP se skladno s 23. členom Uredbe 1057/2021/EU uporabljajo skupni kazalniki učinka in rezultata po Prilogi III, pri čemer se določijo le referenčne vrednosti. Skladno z navedenim mejniki in ciljne vrednosti kazalnikov niso določene.

Določen je tudi specifičen kazalnik rezultata za POMP, in sicer *P/1: Delež vključenih končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe*.

Ob upoštevanju delitve učinkov POMP na obe regiji v razmerju 60 % za manj razvite regije in 40 % za bolj razvite regije so bile do 31. 12. 2024 dosežene naslednje vrednosti kazalnikov:

Kazalniki učinka:

ID	Kategorija regije	Kazalnik	Merska enota	2024	Vir podatka
EMCO01	Bolj razvite regije	Skupna vrednost razdeljene hrane in blaga	euro	1.622.811,07	MDDSZ
EMCO02	Bolj razvite regije	Skupna vrednost pomoči v hrani	euro	1.622.811,07	MDDSZ
EMCO03	Bolj razvite regije	Skupna denarna vrednost hrane za brezdomce	euro	21.887,64	Letno poročilo upravičencev
EMCO04	Bolj razvite regije	Skupna denarna vrednost hrane za druge ciljne skupine	euro	1.600.923,43 €	Letno poročilo upravičencev
EMCO09	Bolj razvite regije	Skupna količina razdeljene pomoči v hrani	tone	1.343,84	Letno poročilo upravičencev
EMCO11	Bolj razvite regije	Delež ESS+ v skupni količini razdeljene hrane	odstotek	60,59	Letno poročilo upravičencev
EMCO01	Manj razvite regije	Skupna vrednost razdeljene hrane in blaga	euro	2.434.216,62	MDDSZ
EMCO02	Manj razvite regije	Skupna vrednost pomoči v hrani	euro	2.434.216,62	MDDSZ
EMCO03	Manj razvite regije	Skupna denarna vrednost hrane za brezdomce	euro	32.831,47	Letno poročilo upravičencev
EMCO04	Manj razvite regije	Skupna denarna vrednost hrane za druge ciljne skupine	euro	2.401.385,15	Letno poročilo upravičencev
EMCO09	Manj razvite regije	Skupna količina razdeljene pomoči v hrani	tone	2.015,76	Letno poročilo upravičencev
EMCO11	Manj razvite regije	Delež ESS+ v skupni količini razdeljene hrane	odstotek	60,59	Letno poročilo upravičencev

Kazalniki rezultata:

ID	Kategorija regije	Kazalnik	Merska enota	2024	Vir podatka
EMCR01	Bolj razvite regije	Število končnih prejemnikov pomoči v hrani	osebe	49.810	Letno poročilo upravičencev
EMCR02	Bolj razvite regije	Število otrok, mlajših od 18 let	osebe	11.165	Letno poročilo upravičencev
EMCR04	Bolj razvite regije	Število žensk	osebe	26.045	Letno poročilo upravičencev
EMCR05	Bolj razvite regije	Število končnih prejemnikov, starih 65 let in več	osebe	9.662	Letno poročilo upravičencev
P/1	Bolj razvite regije	Delež vključenih končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe	%	51,93	Letno poročilo upravičencev
EMCR01	Manj razvite regije	Število končnih prejemnikov pomoči v hrani	osebe	74.716	Letno poročilo upravičencev
EMCR02	Manj razvite regije	Število otrok, mlajših od 18 let	osebe	16.747	Letno poročilo upravičencev
EMCR04	Manj razvite regije	Število žensk	osebe	39.068	Letno poročilo upravičencev
EMCR05	Manj razvite regije	Število končnih prejemnikov, starih 65 let in več	osebe	14.493	Letno poročilo upravičencev
P/1	Manj razvite regije	Delež vključenih končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe	%	51,93	Letno poročilo upravičencev